

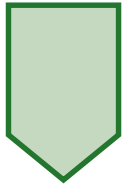
Mestwegwijzer⁺

nutriëntensamenstelling van organische mesten en organische bodemverbeterende middelen tijdens het laatste decennium

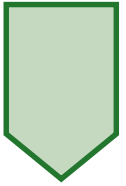
-

Sophie Nawara

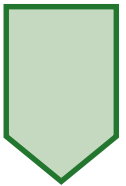
Een beetje historiek

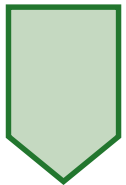
sinds jaren 1930: mest als onderzoeksobject voor de plantenvoeding

sinds eind 1992: gestandaardiseerd mestanalysepakket en berekening bemestingswaarde (Bemorgex) voor de landbouwpraktijk

2009: Mestwegwijzer – Overzicht van 15 jaar mestanalyse door de Bodemkundige Dienst van België (Coppens et al., 2009)

2024: Mestwegwijzer+ inclusief organische bodemverbeterende middelen

De Mestwegwijzer⁺

- Gaat over

Organische mesten

Organische bodem-
verbeterende middelen

- Geeft achtergrondinformatie over

Bemesten volgens de 4 J's

Staalname

Analyse

- Per mestsoort/bodemverbeterend middel een samenvatting van de analyseresultaten via beschrijvende statistieken en grafieken.

Samenstelling

Variatie

Evolutie

Wat zijn organische meststoffen en organische bodemverbeterende middelen?

Organische meststoffen

leveren van voedingsstoffen aan planten

verbeteren van de toestand van de bodem

Bodemverbeterende middelen

verbeteren van de toestand van de bodem

leveren van voedingsstoffen aan planten

Organische meststoffen

Dierlijke organische meststoffen

Rundvee

- Runderdrijfmest
- Runderstalmest
- Kalverdrijfmest
- Dunne fractie van runderdrijfmest
- Dikke fractie van runderdrijfmest

Pluimvee

- Braadkippenmest
- Leghennenmest
- Opfokpoeljenmest
- Ouderdierenmest
- Kalkoenmest

Varkens

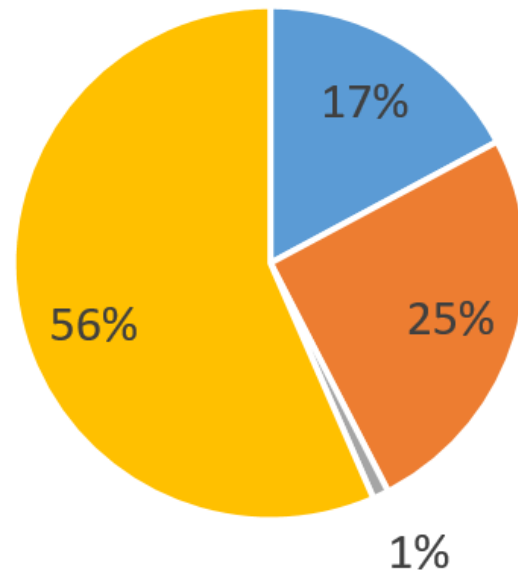
- Vleesvarkensdrijfmest
- Zeugendrijfmest
- Biggendrijfmest
- Varkensstalmest
- Dunne fractie van varkensdrijfmest
- Dikke fractie van varkensdrijfmest
- Effluent na scheiding biologie bij varkensdrijfmest

Andere dierlijke mestsoorten

- Paardenmest
- Konijnenmest
- Geitenmest
- Champost

Organische bodemverbeterende middelen

Bodemverbeterende middelen

■ gft-compost ■ groencompost ■ houtsnippers ■ overige

Overige: gecomposteerde of biothermische gedroogde mesten, OBA, digestaten en mestverwerkingsproducten ervan, slibs, ...

Focus op:

- gft-compost
- groencompost
- houtsnippers

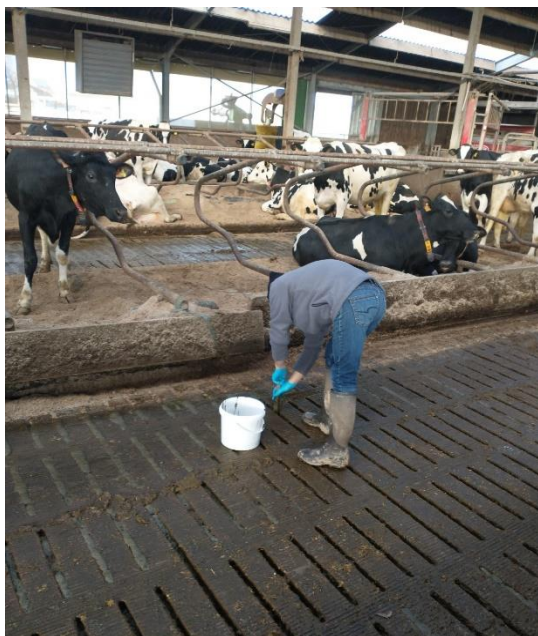
- gft-thuiscompost
- groen-thuiscompost

Bepaling meststoffenstelling via een analyse

staalname

analyse

bemestings-
waarde

- standaard mestanalyse vs. NP-mestanalyse

Parameter	Resultaat in kg/1000 kg	Beoordeling	Gemiddelde samenstelling (1) in kg/1000 kg
Droge stof (DS)	91	<i>gemiddeld</i>	86.0
Organische stof (gloeiverlies)	69	<i>gemiddeld</i>	66.0
Totale stikstof (N)	3.84	<i>gemiddeld</i>	3.8
Minerale stikstof (amm-N + nitr-N)	2.1	<i>gemiddeld</i>	2.0
Fosfor (P ₂ O ₅)	1.61	<i>gemiddeld</i>	1.3
Kalium (K ₂ O)	4.8	<i>gemiddeld</i>	4.1
Magnesium (MgO)	1.09	<i>gemiddeld</i>	1.0
Calcium (CaO)	1.9	<i>tamelijk hoog</i>	1.5
Natrium (Na ₂ O)	0.98	<i>tamelijk hoog</i>	0.7

Bouwland

Toedieningstijdstip	stikstof N	fosfor P ₂ O ₅	kalium K ₂ O	magnesium MgO	natrium Na ₂ O	calcium CaO
zandgrond						
oktober	8	11	12	5	2	19
december	12	11	24	8	5	19
februari	19	11	40	10	8	19
maart	23	11	43	10	9	19
zandleemgrond						
oktober	9	11	24	7	5	19
december	13	11	33	9	7	19
februari	19	11	40	10	8	19
maart	23	11	43	10	9	19
leemgrond						
oktober	10	11	33	8	7	19
december	14	11	38	9	8	19
februari	20	11	43	10	9	19
maart	23	11	45	10	9	19
klei						
oktober	8	11	38	9	8	19
december	15	11	41	10	8	19
februari	20	11	44	10	9	19
maart	23	11	46	10	10	19

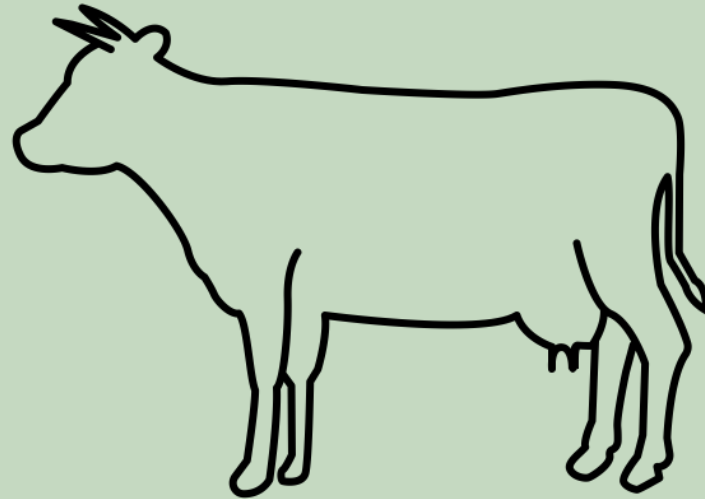
analyse

Expertstelsysteem BEMORGEX

- werkingscoëfficiënten van de nutriënten in dierlijke mest
- proefvelden en gegevens uit de literatuur

bemestings-
waarde

Statistieken rundvee

Gemiddelde samenstellingen rundvee

Resultaten uitgedrukt in kg/ 1000 kg vers product

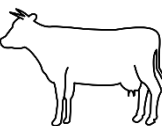
N-werkzaam = 2,5 kg/1000 kg

WC = 60%

	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg												kg / 1000 kg
Runderdrijfmest	83	62	4,1	2,1	1,4	4,2	1,0	0,8	1,7	8,9	62	7,1	14
Runderstalmest	254	190	7,5	0,7	3,7	8,4	1,8	1,1	4,7	15,4	81	5,3	55

WC = 30%

N-werkzaam = 2,3 kg/1000 kg

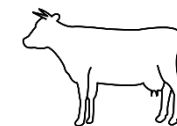

Gemiddelde samenstellingen rundvee

Resultaten uitgedrukt in kg/ 1000 kg vers product

	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg											kg / 1000 kg	
Runderdrijfmest	83	62	4,1	2,1	1,4	4,2	1,0	0,8	1,7	8,9	62	7,1	14
Runderstalmest	254	190	7,5	0,7	3,7	8,4	1,8	1,1	4,7	15,4	81	5,3	55

- De gemiddelde samenstelling van runderstalmest en runderdrijfmest verschilt in totale N-gehalte maar heeft een gelijkaardige bemestingswaarde.

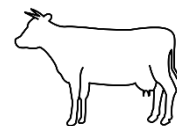

Gemiddelde samenstellingen rundvee

Resultaten uitgedrukt in kg/ 1000 kg vers product

	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg											kg / 1000 kg	
Runderdrijfmest	83	62	4,1	2,1	1,4	4,2	1,0	0,8	1,7	8,9	62	7,1	14
Runderstalmest	254	190	7,5	0,7	3,7	8,4	1,8	1,1	4,7	15,4	81	5,3	55
Dunne fractie RDM	52	35	3,8	2,3	1,1	4,1	1,0	1,0	1,9	5,3	47	9,4	8

- De gemiddelde samenstelling van runderstalmest en runderdrijfmest verschilt in totale N-gehalte maar heeft een gelijkaardige bemestingswaarde
- Verschillen gemiddelde samenstelling RDM en dunne fractie RDM niet groot

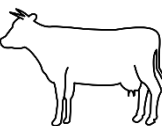

Gemiddelde samenstellingen rundvee

Resultaten uitgedrukt in kg/ 1000 kg vers product

	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg											kg / 1000 kg	
Runderdrijfmest	83	62	4,1	2,1	1,4	4,2	1,0	0,8	1,7	8,9	62	7,1	14
Runderstalmest	254	190	7,5	0,7	3,7	8,4	1,8	1,1	4,7	15,4	81	5,3	55
Dunne fractie RDM	52	35	3,8	2,3	1,1	4,1	1,0	1,0	1,9	5,3	47	9,4	8
Dikke fractie RDM	274	224	9,1	1,0	5,2	4,2	2,3	0,9	4,3	16,9	80	4,7	65

- De gemiddelde samenstelling van runderstalmest en runderdrijfmest verschilt in totale N-gehalte maar heeft een gelijkaardige bemestingswaarde
- Verschillen gemiddelde samenstelling RDM en dunne fractie RDM niet groot
- Dikke fractie aangereikt met nutriënten

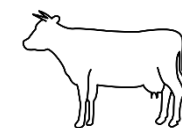

Vergelijking met normen en richtwaarden

	Totale N		P ₂ O ₅			
	Gemiddelde (± stdafw) kg/1000 kg					
	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*		
Runderdrijfmest	4,1 (± 1,0)	4,8	1,4 (± 0,4)	1,4		
Runderstalmest	7,5 (± 2,6)	7,1	3,7 (± 1,8)	2,9		

* Brochure normen en richtwaarden 2023, VLM

** Code van goede praktijk bodembescherming, 2023

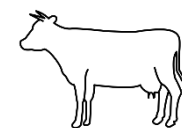

Vergelijking met normen en richtwaarden

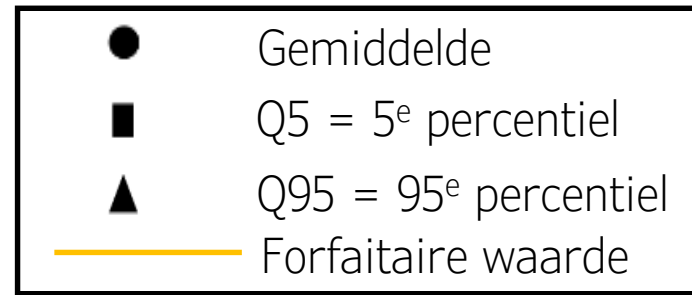
	Totale N		P ₂ O ₅		EOC	
	Gemiddelde (± stdafw) kg/1000 kg					
	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Richtwaarde**
Runderdrijfmest	4,1 (± 1,0)	4,8	1,4 (± 0,4)	1,4	14 (± 4)	15
Runderstalmest	7,5 (± 2,6)	7,1	3,7 (± 1,8)	2,9	55 (± 15)	46

* Brochure normen en richtwaarden 2023, VLM

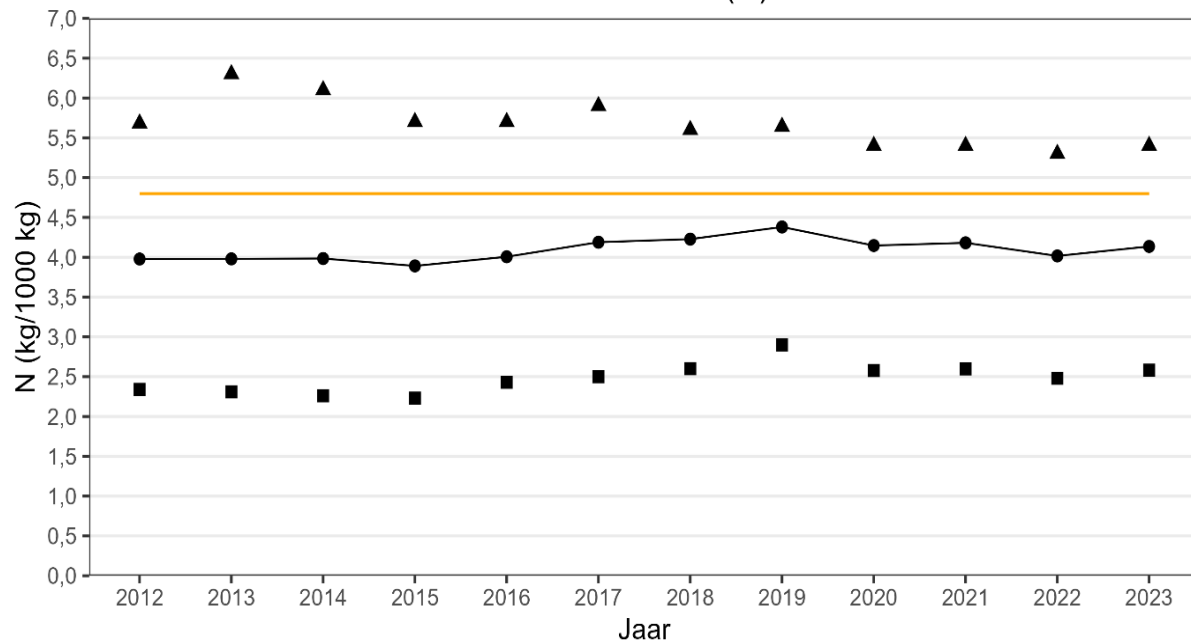
** Code van goede praktijk bodembescherming, 2023

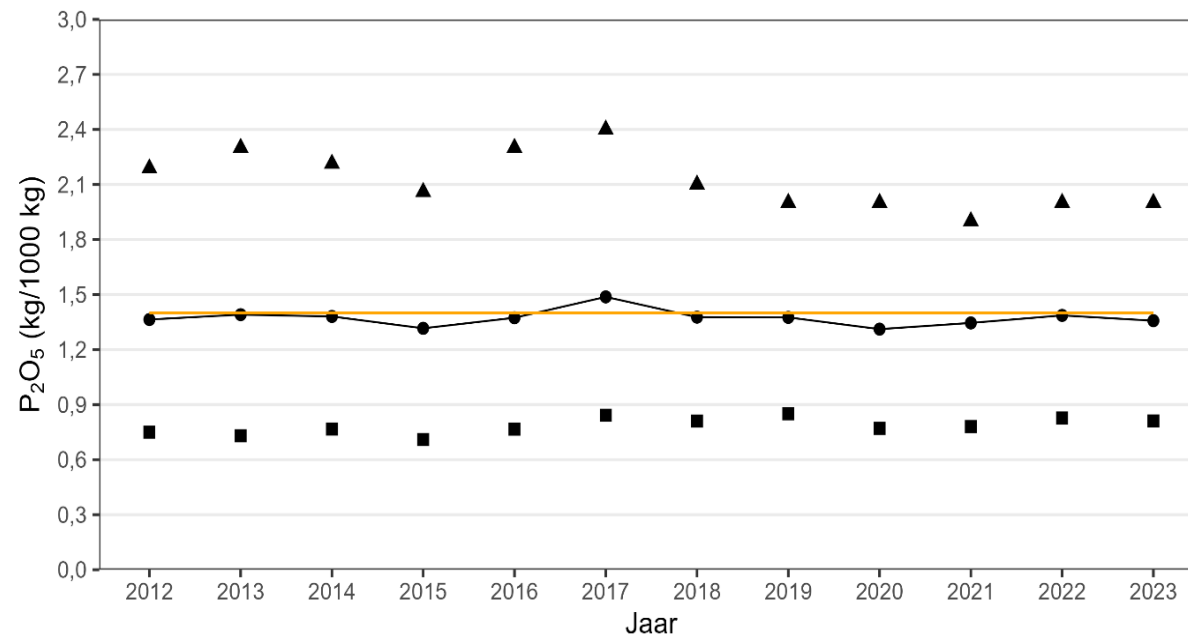
Evolutie runderdrijfmest

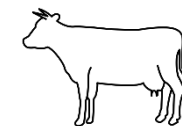
Totale stikstof (N)

Fosfor (P₂O₅)

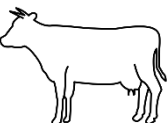
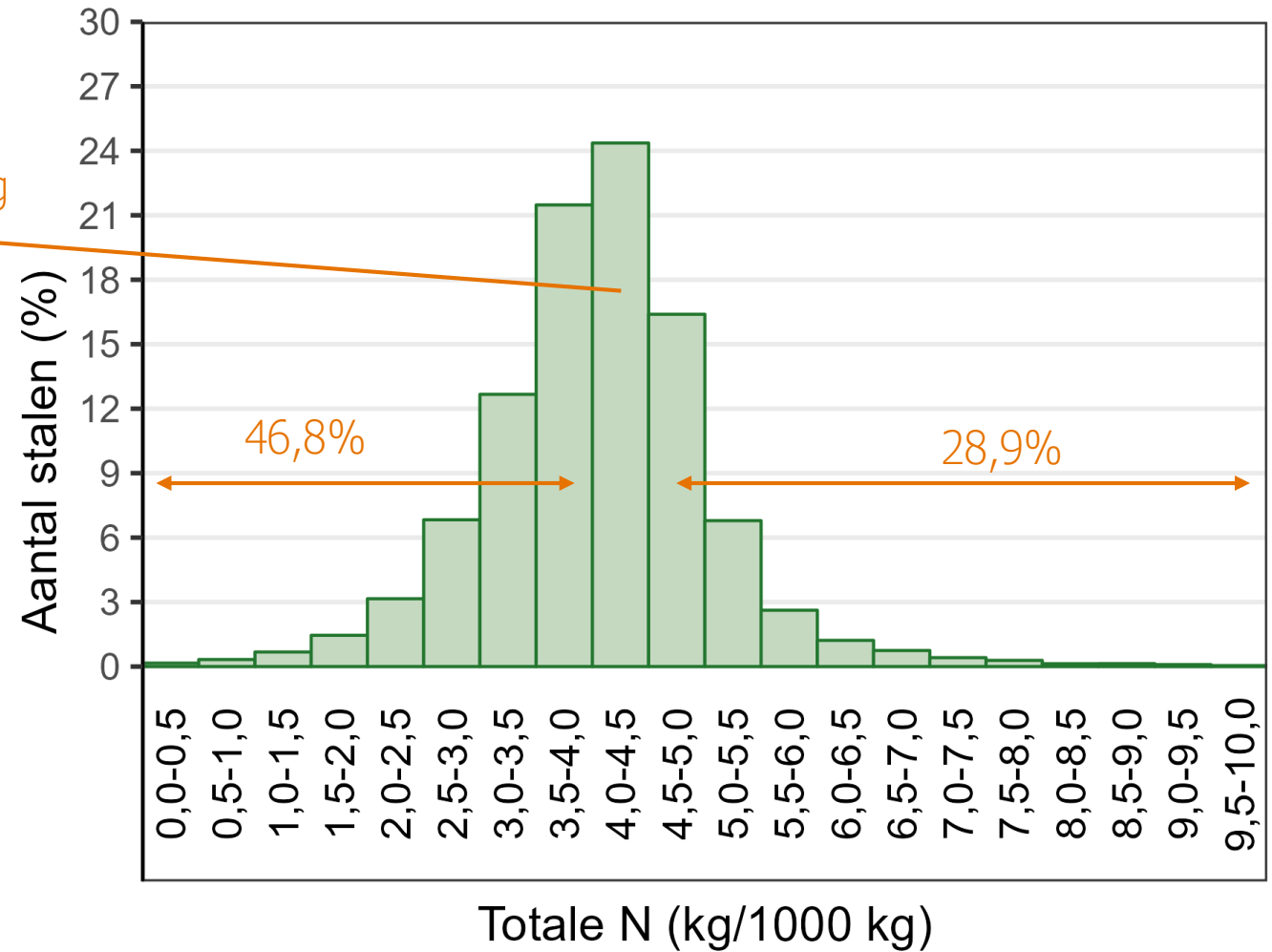
- Spreiding: Q5 en Q95
- Daling Q95

Variatie in N-gehalte runderdrijfmest

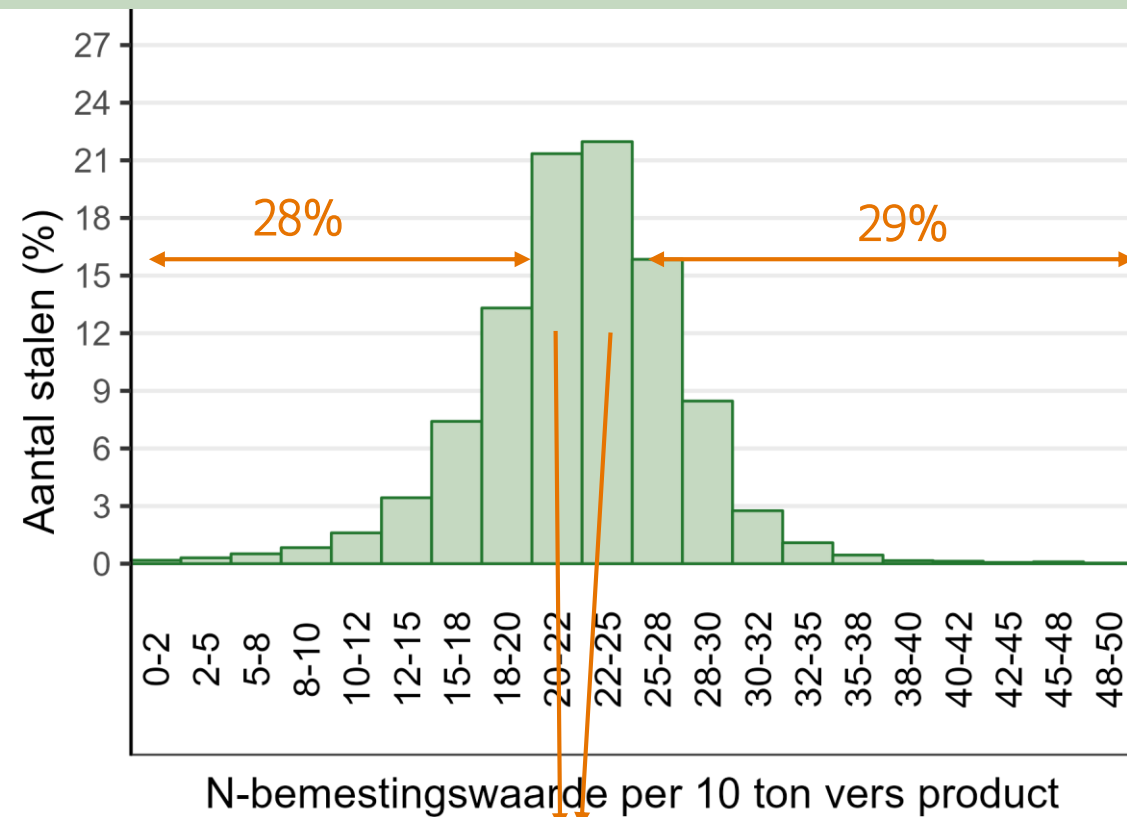
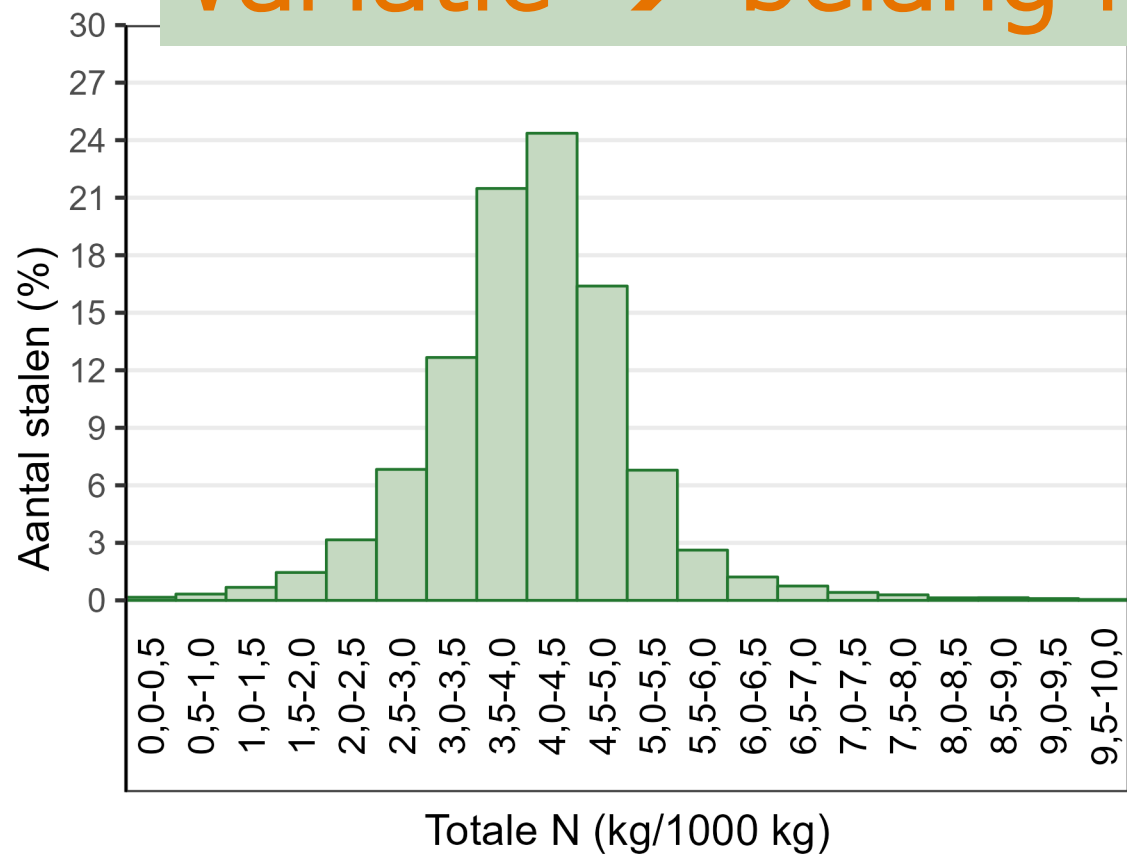
Histogram totale stikstof (N)

Gemiddelde samenstelling: 4,1 kg/1000 kg
Range 4,0-4,5 kg/1000 kg: 24,3%

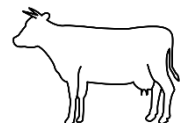

Variatie in N-bemestingswaarde runderdrijfmest

Variatie → belang kennis mestsamensstelling!

43 % van de stalen heeft een N-bemestingswaarde tussen 20-25 kg/10 ton

Bemestingdosis o.b.v. analyse runderdrijfmest

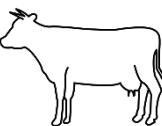
Parameter	Resultaat in kg/1000 kg	Beoordeling	Gemiddelde samenstelling (1) in kg/1000 kg	Startdatum analyse	Methodenr. analyse
Droge stof (DS)	84	<i>gemiddeld</i>	86.0	22/12/2023	207 B
Organische stof (gloeiverlies)	65	<i>gemiddeld</i>	66.0	22/12/2023	207 B
Totale stikstof (N)	3.17	<i>gemiddeld</i>	3.8	22/12/2023	209 B + 210 B
Minerale stikstof (amm-N + nitr-N)	1.8	<i>gemiddeld</i>	2.0	22/12/2023	210 B
Fosfor (P₂O₅)	1.04	<i>gemiddeld</i>	1.3	22/12/2023	211 B
Kalium (K ₂ O)	4.2	<i>gemiddeld</i>	4.1	22/12/2023	211
Magnesium (MgO)	1.34	<i>tamelijk hoog</i>	1.0	22/12/2023	211
Calcium (CaO)	1.58	<i>gemiddeld</i>	1.5	22/12/2023	211
Natrium (Na ₂ O)	1.00	<i>tamelijk hoog</i>	0.7	22/12/2023	211

C/N-verhouding (=0.58 x organische stof / totale N) = 11.9

Norm N: 170 kg totale N/ha
 $170/3,17 = 54$ ton/ha

N is limiterende factor

Maïs, P-klasse III → norm 70 kg P₂O₅/ha
 $70/1,04 = 67$ ton/ha

Bemestingsdosis o.b.v. forfaitaire waarde

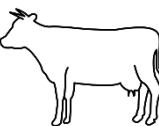
2 FORFAITAIRE MESTSAMENSTELLINGEN VAN DIERLIJKE MEST

Naast deze forfaitaire mest samenstellingen, kunt u ook kiezen voor mest samenstellingen gebaseerd op mestanalyses. Meer informatie over het gebruik van mest samenstellingen vindt u op www.vlm.be. Kies da voor: thema's > Mestbank > mest > dierlijke productie > [mestsamenstellingen vanaf 2018](#).

Mestcode ¹	Diersoort	Vorm ²	N (kg/ton)	P ₂ O ₅ (kg/ton)	Dichtheid (ton/m ³)
Runderen					
1	Runderen	G	4,0	0,2	1,0
2	Runderen	M	4,8	1,4	1,0
3	Runderen	V	7,1	2,9	0,8
4	Mestkalveren	M	3,0	1,3	1,0
Varkens					
8	Zeugen en biggen	G	2,0	0,9	1,0
9	Zeugen en biggen	M	3,2	1,4	1,0
10	Zeugen en biggen	V	7,5	9,0	0,8
11	Vleesvarkens	G	5,8	0,9	1,0
12	Vleesvarkens	M	6,4	3,5	1,0
13	Vleesvarkens	V	7,5	9,0	0,8
499	Biggen van 7 tot 20 kg	M	4,3	1,7	1,0

$$170 \text{ kg N/ha} = 170/4,8 = 35 \text{ ton/ha}$$

vs. 54 ton/ha o.b.v. analyse

Bemestingswaarde o.b.v. analyse

Tabel: Bij gebruik van deze mest kan men de minerale bemesting verminderen met volgende hoeveelheden (kg meststofeenheid per 10 ton product)

Bouwland

Toedieningstijdstip	stikstof N	fosfor P ₂ O ₅	kalium K ₂ O	magnesium MgO	natrium Na ₂ O	calcium CaO
zandgrond						
oktober	6	7	11	6	2	16
december	10	7	21	9	5	16
februari	15	7	36	12	8	16
maart	19	7	38	12	9	16
zandleemgrond						
oktober	7	7	21	9	5	16
december	11	7	29	11	7	16
februari	16	7	36	12	8	16
maart	19	7	38	12	9	16
leemgrond						
oktober	8	7	29	10	7	16
december	11	7	34	12	8	16
februari	16	7	38	12	9	16
maart	19	7	40	13	9	16
klei						
oktober	6	7	34	11	8	16
december	12	7	36	12	9	16
februari	16	7	39	13	9	16
maart	19	7	41	13	10	16

Bemestingswaarde

- Textuurafhankelijk
- Afhankelijk toedieningstijdstip

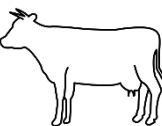
Leemgrond, maart

54 ton/ha levert:

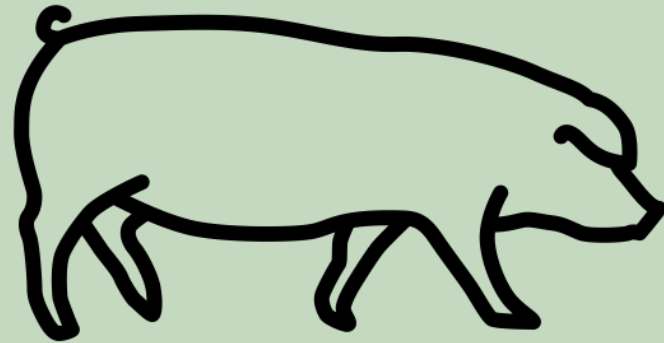
N: 103 kg/ha (5,4*19)

P₂O₅: 38 kg/ha (5,4*7)

K₂O: 216 kg/ha (5,4*40)

Statistieken varkens

Gemiddelde samenstellingen varkens

Resultaten uitgedrukt in kg/ 1000 kg vers product

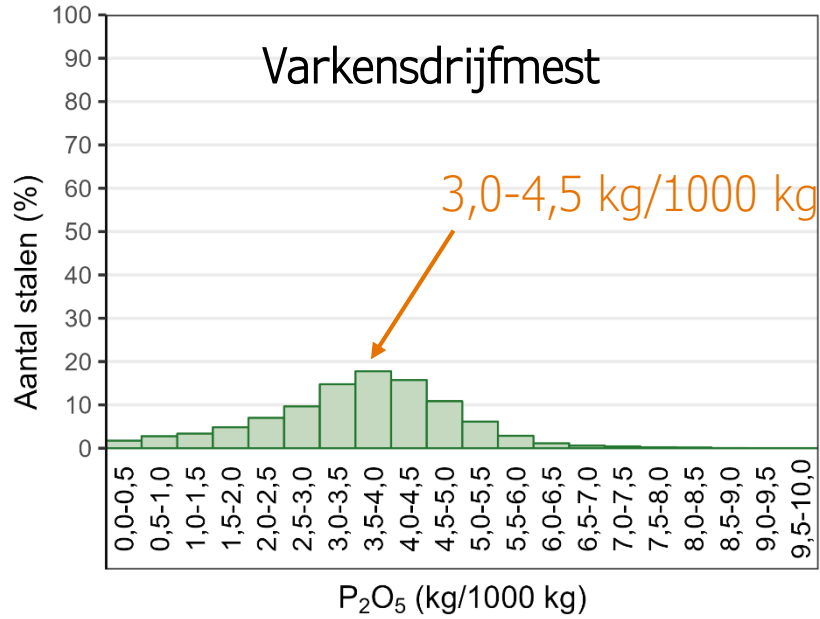
	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg											kg / 1000 kg	
Vleesvarkensdrijfmest	82	56	6,5	3,4	3,6	4,2	1,6	1,4	3,1	5,0	21	4,8	13
Zeugendrijfmest	40	26	3,5	2,2	2,1	2,2	1,1	0,8	2,4	4,2	17	6,6	8
Biggendrijfmest	57	39	4,5	2,8	2,4	3,2	1,3	1,0	2,3	4,8	23	5,6	9
Varkensstalmest	307	238	9,7	2,2	9,5	9,3	4,9	2,1	11	15	47	3,1	69
Dunne fractie VDM	28	16	4,1	3,1	0,8	4,2	0,4	1,5	1,0	2,3	35	18	4
Dikke fractie VDM	343	241	11	4,4	22	5,7	8,9	1,8	15	13	17	1,3	70
Effluent na scheiding biologie bij VDM	13	4	0,4	0,2	0,2	3,4	0,1	1,4	0,2	5,9	27	5,8	0,9

- Efficiëntere scheiding in dunne en dikke fractie dan bij runderdrijfmest
- Bemesten met effluent → kijk naar K₂O

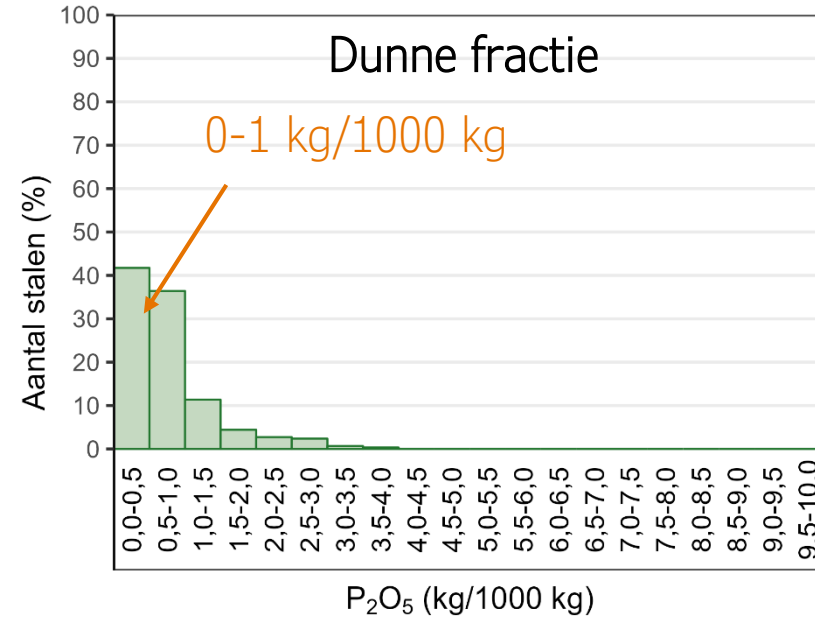

Effect scheiding VDM en biologie op P-gehalte

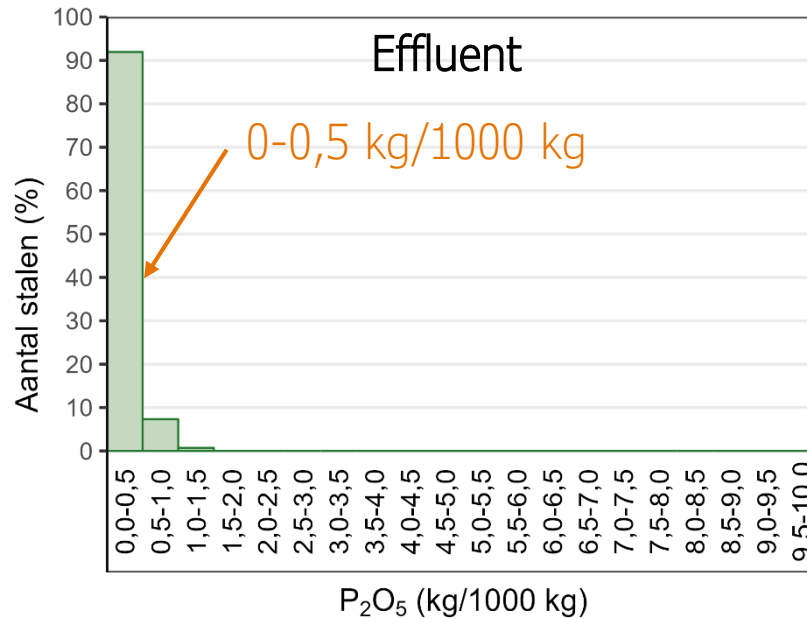
Histogram fosfor (P_2O_5)

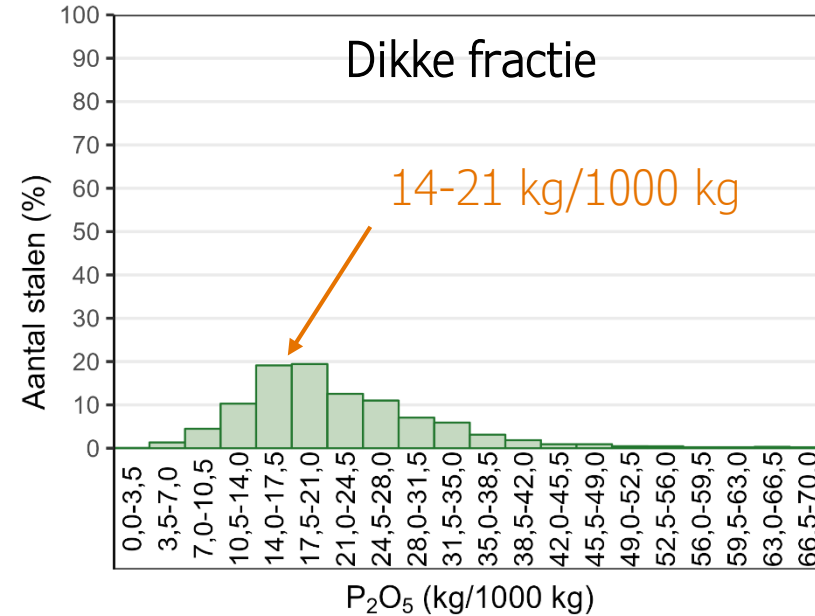
Histogram fosfor (P_2O_5)

Histogram fosfor (P_2O_5)

Histogram fosfor (P_2O_5)

Gemiddelde samenstellingen varkens

	Droge stof	Org. stof	Totale N	Minerale N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO	C/N	C/P	N/P	EOC
	kg / 1000 kg												kg / 1000 kg
Vleesvarkensdrijfmest	82	56	6,5	3,4	3,6	4,2	1,6	1,4	3,1	5,0	21	4,8	13
Zeugendrijfmest	40	26	3,5	2,2	2,1	2,2	1,1	0,8	2,4	4,2	17	6,6	8
Biggendrijfmest	57	39	4,5	2,8	2,4	3,2	1,4	1,1	2,4	4,9	22	5,4	11
Varkensstalmest	307	238	9,7	2,2	9,5	9,3	4,9	2,1	11	15	47	3,1	69
Dunne fractie VDM	28	16	4,1	3,1	0,8	4,2	0,4	1,5	1,0	2,3	35	18	4
Dikke fractie VDM	343	241	11	4,4	22	5,7	8,9	1,8	15	13	17	1,3	70
Effluent na scheiding biologie bij VDM	13	4	0,4	0,2	0,2	3,4	0,1	1,4	0,2	5,9	27	5,8	0,9

- Efficiëntere scheiding in dunne en dikke fractie dan bij runderdrijfmest
- Bemesten met effluent → kijk naar K₂O
- Dikke fractie aangereikt met nutriënten

Bemestingdosis o.b.v. analyse VDM

Parameter	Resultaat in kg/1000 kg	Beoordeling	Gemiddelde samenstelling (1) in kg/1000 kg	Startdatum analyse	Methodenr. analyse
Droge stof (DS)	68	<i>gemiddeld</i>	73.0	06/12/2023	207 B
Organische stof (gloeiverlies)	45	<i>gemiddeld</i>	56.0	06/12/2023	207 B
Totale stikstof (N)	5.7	<i>gemiddeld</i>	5.9	06/12/2023	209 B + 210 B
Minerale stikstof (amm-N + nitr-N)	3.8	<i>gemiddeld</i>	3.8	06/12/2023	210 B
Fosfor (P₂O₅)	3.6	<i>gemiddeld</i>	3.6	06/12/2023	211 B
Kalium (K ₂ O)	3.7	<i>gemiddeld</i>	4.4	06/12/2023	211
Magnesium (MgO)	2.12	<i>gemiddeld</i>	1.8	06/12/2023	211
Calcium (CaO)	3.4	<i>gemiddeld</i>	3.2	06/12/2023	211
Natrium (Na ₂ O)	1.83	<i>tamelijk hoog</i>	1.4	06/12/2023	211

C/N-verhouding (=0.58 x organische stof / totale N) = 4.6

Norm N: 170 kg totale N/ha
170/5,7 = 30 ton/ha

P is limiterende factor

Maïs, P-klasse III → norm 70 kg P₂O₅/ha
70/3,6 = 19 ton/ha

Vergelijking met normen en richtwaarden

	Totale N		P ₂ O ₅			
Gemiddelde (± stdafw) kg/1000 kg						
	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*		
Vleesvarkensdrijfmest	6,5 (± 1,8)	6,4	3,6 (± 1,4)	3,5		
Zeugendrijfmest	3,5 (± 1,4)	3,2	2,1 (± 1,7)	1,4		
Biggendrijfmest	4,5 (± 1,5)	4,3	2,4 (± 1,4)	1,7		
Varkensstalmest	9,7 (± 3,8)	7,5	9,5 (± 6,6)	9,0		

Vergelijking met normen en richtwaarden

	Totale N		P ₂ O ₅		EOC	
Gemiddelde (± stdafw) kg/1000 kg						
	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Forfaitaire waarde*	Praktijkstalen BDB	Richtwaarde**
Vleesvarkensdrijfmest	6,5 (± 1,8)	6,4	3,6 (± 1,4)	3,5	13 (± 5,0)	12
Zeugendrijfmest	3,5 (± 1,4)	3,2	2,1 (± 1,7)	1,4	8 (± 6)	10
Biggendrijfmest	4,5 (± 1,5)	4,3	2,4 (± 1,4)	1,7	9,0 (± 4,7)	/
Varkensstalmest	9,7 (± 3,8)	7,5	9,5 (± 6,6)	9,0	69 (± 24)	57

Vloeibare mest varken - wijziging staalnameprocedure

Voor 2018

Staalname uit mestkelder toegestaan

Na 2018

Staalname verplicht via zijbuisapparaat

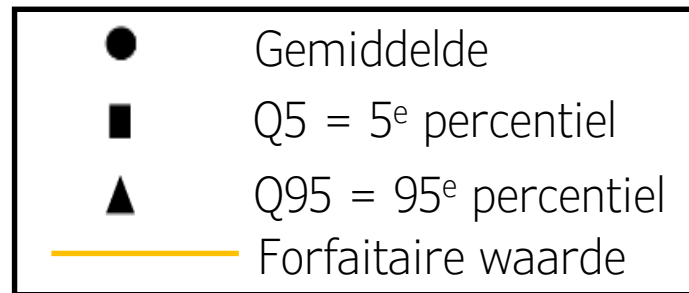

Evolutie gemiddelde jaarlijkse samenstelling vleesvarkensmest

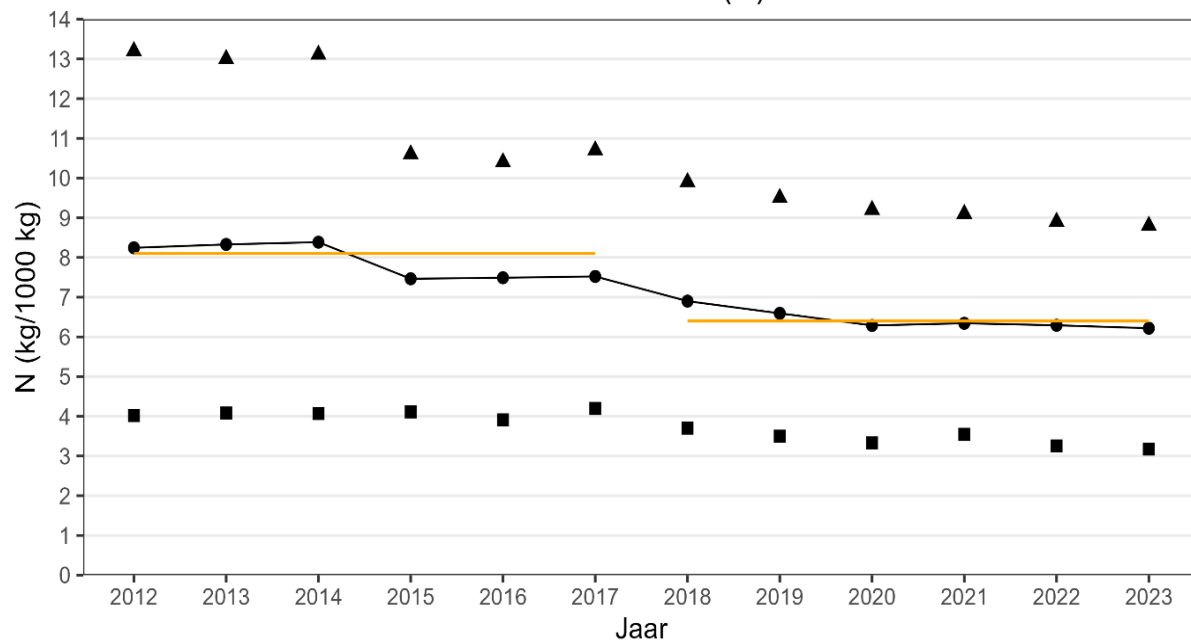
	Droge stof	Org. stof	Tot. N	Min. N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO	Na ₂ O	CaO
	kg/1000 kg								
2012	92	65	8,2	4,3	4,4	4,7	2,1	1,5	3,7
2013	95	67	8,3	4,4	4,7	5,0	2,1	1,5	4,0
2014	97	67	8,4	4,0	4,8	4,6	2,0	1,4	3,9
2015	90	63	7,5	4,2	4,3	4,5	2,0	1,5	3,7
2016	89	62	7,5	3,8	4,3	4,7	1,8	1,5	3,2
2017	91	63	7,5	3,8	4,3	4,4	1,9	1,4	3,6
2018	84	58	6,9	3,4	3,8	4,1	1,7	1,3	3,1
2019	82	57	6,6	3,5	3,6	4,3	1,6	1,5	3,1
2020	81	56	6,3	3,8	3,5	4,6	1,5	1,4	2,9
2021	80	55	6,3	3,2	3,5	4,0	1,5	1,4	3,1
2022	81	56	6,3	3,3	3,7	3,9	1,5	1,3	3,2
2023	80	55	6,2	3,2	3,6	4,0	1,6	1,4	3,1

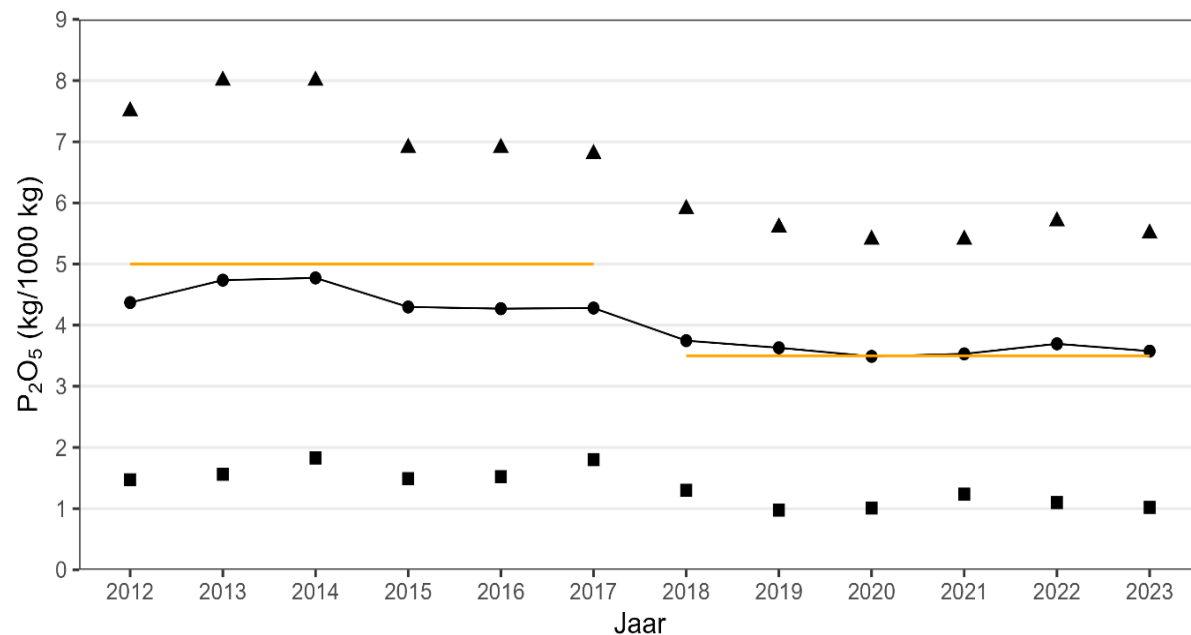
Evolutie varkensdrijfmest

Totale stikstof (N)

Fosfor (P₂O₅)

- Spreiding: Q5 en Q95
- Daling Q5 en Q95

Overige statistieken organische mesten

Rundvee

- Runderdrijfmest
- Runderstalmest
- Kalverdrijfmest
- Dunne fractie van runderdrijfmest
- Dikke fractie van runderdrijfmest

Varkens

- Vleesvarkensdrijfmest
- Zeugendrijfmest
- Biggendrijfmest
- Varkensstalmest
- Dunne fractie van varkensdrijfmest
- Dikke fractie van varkensdrijfmest
- Effluent na scheiding biologie bij varkensdrijfmest

Pluimvee

- Braadkippenmest
- Leghennenmest
- Opfokpoeljenmest
- Ouderdierenmest
- Kalkoenmest

Andere dierlijke mestsoorten

- Paardenmest
- Konijnenmest
- Geitenmest
- Champost

Statistieken bodemverbeterende middelen

Gemiddelde samenstelling gft-compost

	gft-compost (praktijkstalen BDB)	gft-thuiscompost (praktijkstalen BDB)		
Gehalte onzuiverheden > 2mm (%) (op DS)	0,14	NB		
Droge stof (kg/ton)	631	427		
Organische stof (kg/ton)	245	153		
Geleidbaarheid (EC, $\mu\text{S}/\text{cm}$ 25 °C)	2224	1040		
pH	8,8	7,8		
Totale stikstof (kg N/ton)	13	7		
Totale fosfor (kg P_2O_5 /ton)	6	4		
Totale kalium (kg K_2O /ton)	11	5		
Totale calcium (kg CaO/ton)	25	14		
Totale magnesium (kg MgO/ton)	5	3		
C/N verhouding	11,6	13,5		
Kiemkrachtige zaden	Aanwezig in 2% van de stalen	Aanwezig in 0% van de stalen		

Gemiddelde samenstelling gft-compost

	gft-compost (praktijkstalen BDB)	gft-thuiscompost (praktijkstalen BDB)	gemiddelde VLACO gft-compost	criteria VLACO- label
Gehalte onzuiverheden > 2 mm (%) (op DS)	0,14	NB	NB	0,5
Droge stof (kg/ton)	631	427	700	> 550
Organische stof (kg/ton)	245	153	250	> 180
Geleidbaarheid (EC, $\mu\text{S}/\text{cm}$ 25 °C)	2224	1040	2500	
pH	8,8	7,8	8	6,5-9,5
Totale stikstof (kg N/ton)	13	7	12	
Totale fosfor (kg P_2O_5 /ton)	6	4	6	
Totale kalium (kg K_2O /ton)	11	5	10	
Totale calcium (kg CaO /ton)	25	14	23	
Totale magnesium (kg MgO /ton)	5	3	5	
C/N verhouding	11,6	13,5	12	
Kiemkrachtige zaden	Aanwezig in 2% van de stalen	Aanwezig in 0% van de stalen	Afwezig	< 1/l

NB = niet beschikbaar

Gemiddelde samenstelling groencompost

	groencompost (praktijkstalen BDB)	groen-thuiscompost (praktijkstalen BDB)		
Gehalte onzuiverheden > 2mm (%) (op DS)	0,1	NB		
Droge stof (kg/ton)	602	445		
Organische stof (kg/ton)	215	160		
Geleidbaarheid (EC, $\mu\text{S}/\text{cm}$ 25 °C)	1002	607		
pH	8,3	7,3		
Totale stikstof (kg N/ton)	9	6		
Totale fosfor (kg P_2O_5 /ton)	3	3		
Totale kalium (kg K_2O /ton)	6	3		
Totale calcium (kg CaO/ton)	19	12		
Totale magnesium (kg MgO/ton)	4	2		
C/N verhouding	14	19		
Kiemkrachtige zaden	Aanwezig in 2% van de stalen	NB		

NB = niet beschikbaar

Gemiddelde samenstelling groencompost

	groencompost (praktijkstalen BDB)	groen-thuiscompost (praktijkstalen BDB)	gemiddelde VLACO groencompost	criteria VLACO- label
Gehalte onzuiverheden > 2mm (%) (op DS)	0,1	NB	NB	0,5
Droge stof (kg/ton)	602	445	600	> 550
Organische stof (kg/ton)	215	160	200	> 180
Geleidbaarheid (EC, $\mu\text{S}/\text{cm}$ 25 °C)	1002	607	1000	
pH	8,3	7,3	8	6,5-9,5
Totale stikstof (kg N/ton)	9	6	7	
Totale fosfor (kg P_2O_5 /ton)	3	3	2,8	
Totale kalium (kg K_2O /ton)	6	3	6	
Totale calcium (kg CaO/ton)	19	12	16	
Totale magnesium (kg MgO/ton)	4	2	3	
C/N verhouding	14	19	17	
Kiemkrachtige zaden	Aanwezig in 2% van de stalen	NB	NB	< 1/l

NB = niet beschikbaar

Zware metalen in compost

mg/kg DS	gft-compost	groencompost	gft-thuiscompost	groen-thuiscompost		
As	4,5	3,8	4,9	NB		
Cd	0,6	0,6	0,7	NB		
Cr	19,1	16,4	17,0	NB		
Cu	40,1	30,9	31,0	NB		
Pb	39,4	40,0	47,3	NB		
Ni	8,2	8,0	10,5	NB		
Zn	195	167	225	NB		
Hg	0,11	0,11	0,12	NB		

NB = niet beschikbaar

Zware metalen in compost

mg/kg DS	gft-compost	groencompost	gft-thuiscompost	groen-thuiscompost	federale norm	VLACO-norm
As	4,5	3,8	4,9	NB	<20	
Cd	0,6	0,6	0,7	NB	<2	<1,5
Cr	19,1	16,4	17,0	NB	<100	<70
Cu	40,1	30,9	31,0	NB	<150	<90
Pb	39,4	40,0	47,3	NB	<150	<120
Ni	8,2	8,0	10,5	NB	<50	<20
Zn	195	167	225	NB	<400	<300
Hg	0,11	0,11	0,12	NB	<1	

NB = niet beschikbaar

Gemiddelde samenstelling houtsnippers

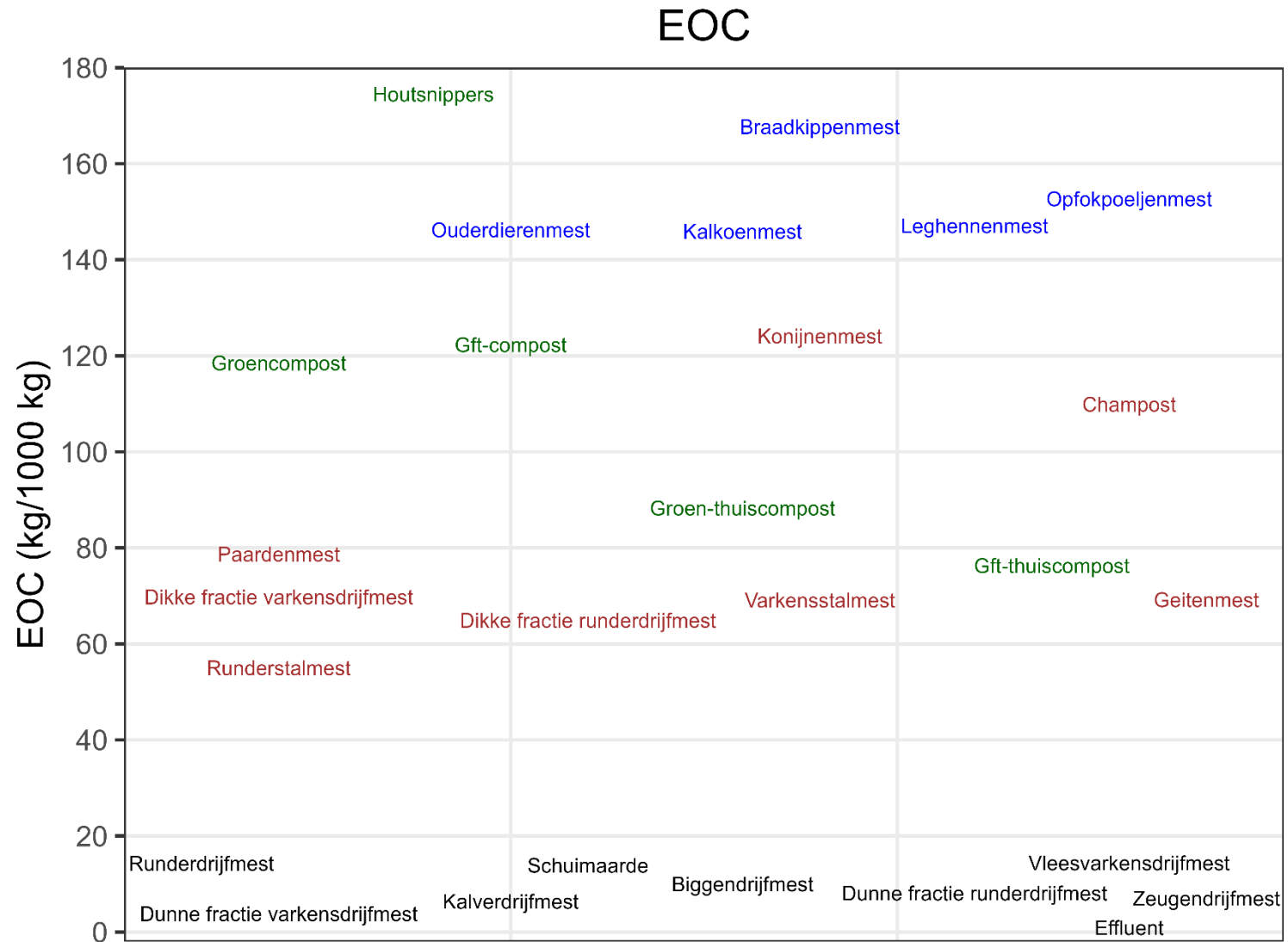
Voorwaarden Vlarema 9 (2023) gebruik houtsnippers landbouwgrond zonder grondstoffenverklaring:

- bedrijfseigen houtsnippers;
- minimaal organische-stofgehalte van 80% op droge stof; **OS op droge stof: 69,5%**
- minimale koolstof-stikstofverhouding (C/N) van 50; **C/N: 78,5**
- minimale koolstof-fosforverhouding (C/P) van 500. **C/P: 563**

	Droge stof %	Organische stof %	N %	P ₂ O ₅ %	C/N	C/P	N/P	EOC kg/1000 kg vers product
Gemiddelde	62	43	0,5	0,14	79	563	9,4	175
Mediaan (Q50)	59	44	0,4	0,13	58	489	8,8	177
Q25	52	30	0,3	0,09	36	279	7,1	120
Q75	69	54	0,6	0,17	102	766	11	218

Gemiddelde samenstelling voldoet aan voorwaarden C/N en C/P, maar niet aan OS.

Overzichtsgrafiek EOC

De Mestwegwijzer⁺

- Gaat over

Organische mesten

Organische bodem-
verbeterende middelen

- Geeft achtergrondinformatie over

Bemesten volgens de 4 J's

Staalname

Analyse

- Per mestsoort/bodemverbeterend middel een samenvatting van de analyseresultaten via beschrijvende statistieken en grafieken.

Samenstelling

Variatie

Evolutie

Veel
leesplezier!

De mestwegwijzer⁺

inclusief organische bodemverbeterende middelen

Overzicht van de mestanalyses, inclusief
organische bodemverbeterende middelen
(2012-2023)

Referenties

- Coppens G., Vandendriessche H., Moens W. en Bries J. (2009). De Mestwegwijzer. Overzicht van 15 jaar mestanalyse door de Bodemkundige Dienst van België. Een publicatie door de Bodemkundige Dienst van België. 95pp.
- Foto's: Bodemkundige Dienst van België
- Icoon rundvee: Evgeni Moryakov van Noun Project
- Icoon varken: Anniken & Andreas van Noun Project